

Construction, Factorization and Validation of the Iranian Bilinguals' Acculturation Scale

Azam Azizi

M.A. Student, Shahid Rajaee Teacher Training University, Tehran, Iran. E-mail: aziziazam1965@gmail.com

Farideh Hamidi*

Corresponding Author, Associate Professor, Shahid Rajaee Teacher Training University, Tehran, Iran. E-mail: fhamidi@sru.ac.ir

Maryam Meshkat

Associate Professor, Shahid Rajaee Teacher Training University, Tehran, Iran. E-mail: maryammeshkat@gmail.com

Abstract

This research aimed to construct, factor, and validate an acculturation questionnaire for bilingual female students in Urmia City, which examines the adaptation to dominant cultures resulting from the interaction of two cultures. The statistical population of the research comprised 300 bilingual female students in the 10th and 11th grades at schools in Urmia city during the academic year of 1400-1401. The acculturation questionnaire was administered using a three-stage cluster random method. Reliability was computed using Cronbach's Alpha coefficient, and validity was assessed via content validity and confirmatory factor analysis. According to the average extracted variance (AVE), two extracted factors could explain 51.66% of the acculturation questionnaire's variation. The confirmatory factor analysis showed that the χ^2/df index was 1.94, below the threshold of 5, which suggests the fit of the two-factor structure is optimal. Additionally, the second root of the mean square of the estimation error is 0.05, lower than 0.08, which indicates the model has a good fit. Reliability for the overall acculturation score is 0. The results of the present research established a 15-item Acculturation Scale comprising two components, Language, and Cultural Identity, demonstrating good reliability and validity. This instrument could provide an adequate measurement of the acculturation status of students.

Keywords: acculturation, confirmatory factor analysis, bilingual students, reliability.

How to Cite: Azizi, A., Hamidi, F., & Meshkat, M. (2023). Construction, Factorization and Validation of the Iranian Bilinguals' Acculturation Scale. *Quarterly of Educational Measurement*, 13(52), 90-111. doi: 10.22054/JEM.2023.69200.3389

Educational Measurement is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

1. Introduction

Acculturation refers to the social, psychological, and cultural changes resulting from the interaction of cultures while attempting to adapt to the dominant culture in society. Bilingual students are expected to learn the official language of the host country to successfully study. The multicultural hypothesis suggests that in a diverse context, learning a language requires the acculturation process, which entails adapting to the culture of the environment. Thus, when people feel secure within their cultural identity, they are likely to accept individuals with differences. Language skills and communication competence are deemed vital elements for acculturation and socio-cultural adaptation. The main objective of the study was to construct, factor, and validate an acculturation questionnaire for bilingual female students in Urmia City.

Research Question(s)

The present research aims to standardize the researcher-made acculturating questionnaire. Additionally, the study seeks to respond to two inquiries. 1. Is this questionnaire reliable enough to be utilized in multicultural environments in Iran? 2. Do the considered factors sufficiently explain the variances of the observed variables according to the established model?

2. Literature Review

Acculturation tools have received significant attention from researchers. Among relevant case studies, Allameh (2014), in her doctoral dissertation, explored the standardization of the acculturation scale for Iranians living in America. Her research led to a multifaceted scale that examined the influencing factors of language, cultural preference, and ethnic identity in a sample group of students in California. Eventually, the study established a valid and reliable scale. Unger, Gallaher, Shakib, Ritt-Olson, Palmer and Johnson (2002) in their research called the AHIMSA, acculturation scale, a new measure of acculturation for adolescents in a multicultural society, believe that acculturation is related to adolescent health risk behaviors. Two scholars, Hamidi and Bagheri (2020), explored the acculturation levels

of bilingual Iranian students using the translated version of Marin. The study reached a satisfactory reliability.

3. Methodology

This study is descriptive and correlational, which aims to construct and validate a tool. It consists of a sample of bilingual female students in grades 10 and 11 during the academic year of 1400-1401 in Urmia City. This study employed a 3-stage cluster random method to select 300 bilingual female students in grades 10 and 11 during the academic year of 1400-1401 in Urmia City. Furthermore, a Cronbach's Alpha Factor Analysis was utilized to assess the reliability of the acculturation questionnaire, which generated an AVE score of 51.66% from two extracted factors - Language and Cultural Identity.

4. Results

The descriptive findings revealed that a total of 298 female students participated in this study, which consisted of 147 students in grade 10 and 151 in grade 11. The participants were obtained from 7 high schools in Urmia City. The table below provides a detailed breakdown of the sample size by grade level:

N	kurtosis	skewness	Mean	Std. Deviation
298	-0/70	0/16	49/32	11/66

The data's skewness and kurtosis values fall within the traditional normal distribution range between 2 and -2. Such a trend suggests a normal distribution pattern, thus rendering parametric statistical tests suitable for analyzing the data.

5. Conclusion

Due to the plurality of diverse Iranian ethnic groups with varying cultures, the acculturation measurement tool, which was previously validated for Iranian students, is deemed apt for the existing circumstances in our nation. The scale encompasses Cultural Identity and Language, which are two separate dimensions. Cultural Identity comprises symbolic meanings and communication tools, which enable individuals to convey the fundamental elements of their culture. Meanwhile, Language covers numerous language aspects, such as linguistic meanings, cultural constructs, and boundaries, as well as the use of words to express cultural concepts.

Consistent with the findings of the study, the acculturation measurement scale's reliability was measured through the Alpha Factor Analysis, which yielded the following Cronbach's Alpha coefficients: 0.88 for the total score, 0.89 for the Cultural Identity factor, and 0.76 for the Language factor. Both factors achieved a high level of reliability, thus indicating the robust results of the construct validity. The second objective of the study was to confirm the acculturation factors, and subsequent analysis revealed that the extracted factors had scores above 1. Furthermore, it was found that the first factor accounted for 32.41% of the acculturation questionnaire's variation, thus indicating that it is valid. The combined effect of the two factors is responsible for 51.66% of the variance, which attests to the credibility of the scale. The study has established acceptable reliability (The Cronbach's Alpha score > 0.70) and validity. The extracted factors are able to explain 51.61% of the acculturation questionnaire's variance, thus proving the effectiveness and effectiveness of the questionnaire.

ساخت، عامل‌یابی و روایی سنجی مقیاس فرهنگ پذیری برای دانش‌آموزان دوزبانه ایرانی

اعظم عزیزی

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران. رایانامه: aziziazam1965@gmail.com

* فریده حمیدی

نویسنده مسئول، دانشیار دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران. رایانامه: fhamidi@sru.ac.ir

مریم مشکوه

دانشیار دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران. رایانامه: maryammeshkat@gmail.com

چکیده

فرهنگ‌پذیری فرآیند تغییرات اجتماعی، روانی و فرهنگی است که از تعامل فرهنگ‌ها و درعین‌حال سازگاری با فرهنگ حاکم بر جامعه ناشی می‌شود. این پژوهش با هدف ساخت، عامل‌یابی و روایی‌سنجی پرسشنامه فرهنگ‌پذیری در دختران دانش‌آموز دوزبانه در شهر ارومیه انجام شد. جامعه آماری شامل دانش‌آموزان دختر دو زبانه پایه‌های دهم و یازدهم در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ در شهر ارومیه بود. تعداد ۳۰۰ دانش‌آموز با روش تصادفی خوشه‌ای سه مرحله‌ای انتخاب شدند و به پرسشنامه فرهنگ‌پذیری پاسخ دادند. پایایی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ و روایی با استفاده از روایی محتوایی و تحلیل عاملی تأییدی محاسبه شد. نتایج پژوهش حاکی از پایایی مطلوب بود و نتایج تحلیل عاملی تأییدی حاکی از میزان مطلوب شاخص‌های برازش مدل بود. بنا بر متوسط واریانس استخراج‌شده ۲ (AVE) عامل استخراج‌شده توانستند ۵۱/۶۱ درصد از واریانس پرسشنامه فرهنگ‌پذیری را تبیین کنند. بر اساس نتایج تحقیق حاضر مقیاس فرهنگ‌پذیری با پانزده گویه و دو مؤلفه زبان و هویت فرهنگی استخراج گردید که می‌تواند برای سنجش میزان فرهنگ‌پذیری دانش‌آموزان مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: پایایی، تحلیل عاملی تأییدی، دانش‌آموز دوزبانه، فرهنگ‌پذیری

استناد به این مقاله: عزیزی، اعظم، حمیدی، فریده، و مشکوه، مریم. (۱۴۰۲). ساخت، عامل‌یابی و روایی سنجی مقیاس فرهنگ‌پذیری برای دانش‌آموزان دوزبانه ایرانی. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۱۳(۵۲)، ۹۰-۱۱۱. doi: 10.22054/JEM.2023.69200.3389

Educational Measurement is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

مقدمه

موقعیت جغرافیایی و گسترده سرزمین ایران که از دیرباز دربرگیرنده اقوام و فرهنگ‌های مختلف بوده است، موجبات چند فرهنگی را در بسیاری از شهرها فراهم نموده است (صادقی، نجفی، ۱۳۹۶). در این مناطق ارزش‌ها و آداب‌ورسوم متفاوت از اقوام مختلف به چشم می‌خورد. مردم در مناطق چند فرهنگی با حفظ فرهنگ‌های میراثی متنوع و مشارکت همه گروه‌های قومی در کنار هم زندگی می‌کنند (Berry, 2019).

حضور دانش‌آموزان از اقوام مختلف در مدارس چند فرهنگی که زبان مادری‌شان متفاوت از زبان رسمی کشور است زمینه‌ساز بروز دوزبانگی شده است. دوزبانگی استفاده منظم از دو (یا چند) زبان است و دوزبان‌ها افرادی هستند که در زندگی روزمره خود به دو زبان (یا بیشتر) نیاز دارند و از آن‌ها استفاده می‌کنند (Grosjean, 1992). دانش‌آموزان دوزبان‌ها برای تحصیل نیازمند یادگیری زبان رسمی کشور هستند. یادگیری زبان در موقعیت چند فرهنگی مستلزم سازگاری با فرهنگ محیط است. بنا بر فرضیه چندفرهنگی، وقتی مردم در فرهنگ خود احساس امنیت کنند در موقعیتی قرار می‌گیرند که کسانی را که با خودشان متفاوت هستند بپذیرند (Berry, 2019). دانش‌آموزان به‌عنوان ارزشمندترین منابع و سرمایه‌های زندگی ما برای آینده، با پذیرش فرهنگ مدرسه، تغییرات نسبتاً پایدار را درونی می‌کنند و با محیط مدرسه سازگار شده و از آن بهره کافی در جهت پیشرفت تحصیلی می‌برند (Gay, 2018).

هسته اصلی سازگاری اجتماعی-فرهنگی در ارتباط با مهارت زبان و صلاحیت ارتباطی گسترده‌تر است (Berry, 2006b). این سازگاری به‌عنوان عامل فرهنگ‌پذیری برای دانش‌آموزان دوزبان‌ها مطرح است (علوم، ۱۳۹۸). فرهنگ‌پذیری فرآیندی از تغییرات فرهنگی و روانی است که در نتیجه تماس بین دو یا چند گروه فرهنگی و اعضای آن‌ها رخ می‌دهد تغییراتی که در نهایت در اشکال مختلف سازگاری افراد آن جامعه با فرهنگ رخ می‌دهد (Berry, 2019). در فرآیند فرهنگ‌پذیری بحث مربوط به تغییر در درون و بین افراد و گروه‌ها در یک بعد یا بیش از یک بعد، یکی از مفاهیم مهم است. از منظر تک‌بعدی افراد در اتخاذ فرهنگ جدید به احتمال کمتر میراث خود را حفظ می‌کنند حال آنکه در فرهنگ‌پذیری دوبعدی افراد می‌توانند در حین کسب فرهنگ جدید فرهنگ مبدأ خود را حفظ کنند (Sam & Berry, 2006). بر اساس دیدگاه‌های کلی مثبت یا منفی چهار راهبرد

روابط بین فرهنگی، همسان‌سازی، جدایی، ادغام و حاشیه‌نشینی استفاده می‌شود (Berry, 2006). سطح فرهنگ پذیری بیانگر درجه‌ای است که فرد زبان، ارزش‌ها، آداب و رسوم و رفتارهای فرهنگ غالب را می‌پذیرد (Razani et al., 2007). حمایت همسالان و معلم‌ها در مدرسه به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده‌های فرهنگ‌پذیری و لازمه سازگاری دانش‌آموزان با مدرسه است (Changmin Yoo, 2021).

در فرآیند فرهنگ‌پذیری در سطح روان‌شناختی فردی، تغییراتی در مجموعه رفتاری افراد (شامل غذا، ه، لباس، زبان، ارزش‌ها و هویت آن‌ها) ایجاد می‌شود و سازگاری نهایی آن‌ها مواجهه متناسب با این برخوردهای بین فرهنگی است (Berry, 2019). به یقین یکی از مهم‌ترین عوامل در تعیین ارتباط مؤثر با اعضای جامعه میزبان و می‌توان گفت محوری‌ترین آن‌ها، تسهیلات فرد برای صحبت کردن به زبان آن جامعه است (Berry, 2006). زبان یک ابزار اجتماعی قدرتمند است که جریان انسانی را به یک قوم تبدیل می‌کند و یک ملت را از طریق ذخیره و انتقال فرهنگ، سنت‌ها و خودآگاهی عمومی یک جامعه شکل می‌دهد (Tashpulatovich, 2022). در فراگیری زبان انتقال فرهنگ تأثیر دارد و گونه‌های زبانی موجود در نتیجه فرهنگ‌های مختلف به وجود آمده‌اند و زبان که یک دنیای کامل است می‌تواند با کلمات و معانی خود، تمام مرزهای فرهنگ و تمام پیچیدگی‌های جامعه را در برگیرد (مرادی و رحمانی، ۱۳۹۵).

از آنجایی که تماس بین فرهنگی ریشه در برقراری ارتباط دارد، پیوندی ناگسستنی بین زبان و فرهنگ به وجود آمده است و حلقه این پیوند مفهوم است (Vladimirovich, 2021). زبان و فرهنگ زوج جدایی‌ناپذیر هستند و به‌سادگی می‌توان آن‌ها را دوری یک سکه توصیف کرد (Mohammed, 2020). ارتباط بین زبان و فرهنگ اشکال متفاوتی از تفکرات بشری را بیان می‌دارد زیرا به‌کارگیری ساختار زبانی بیانگر عادات فرهنگی، اعتقادی و اجتماعی جامعه است (نژادمحمد، ۱۳۹۶). رابطه زبان و فرهنگ را می‌توان رابطه‌ای بین جزء و کل دانست، بنابراین زبان را می‌توان جزء فرهنگ و ابزار فرهنگ تلقی کرد. با این حال، زبان دارای یک ساختار مستقل در ارتباط با فرهنگ به‌عنوان یک کل است (Vladimirovich, 2021). زبان به‌عنوان عامل انتقال معنای سنت‌ها، رفتارها و نگرش‌های فرهنگی، نشانگر اصطلاحات و عبارات عامیانه فرهنگ‌های مختلف است و بیان می‌دارد که در هر جامعه‌ای چه مسائلی مهم است (کرمش^۱ و میبیدی، ۱۴۰۰). زبان مردم یک جامعه

حاکمی از نشانه‌های تعلق آن‌ها به جامعه‌ای خاص است (Tashpulatovich & Qahramon qizi, 2022). زبان به دلیل نظام‌مند بودن و برخورداری از مجموعه نمادهای قراردادی که در درجه اول محلی هستند، دارای معانی متعارفی است که برای ارتباط در یک جامعه گفتاری یا فرهنگی استفاده می‌شود (Brown, 2000).

فرهنگ به ایده‌ها، آداب و رسوم، مهارت‌ها، هنرها و ابزارهایی اشاره دارد که مشخصه گروهی از مردم در یک دوره زمانی معین است. فرهنگ شامل نگرش‌ها، ارزش‌ها، باورها، هنجارها و رفتارهایی است که در نزد یک گروه مشترک است (Banks & Banks, 2019). فرهنگ پویا، پیچیده، تعاملی و در حال تغییر است، با این حال، نیرویی با ثبات‌کننده در زندگی انسان است (Gay, 2018).

با افزایش تنوع فرهنگی جوامع، نیاز به ارزیابی و مداخلات فرهنگی مناسب به‌طور فزاینده‌ای آشکار می‌شود (Sam & Berry, 2006). با توجه به عدم وجود پرسشنامه فرهنگ‌پذیری متناسب با زمینه جغرافیایی و پیشینه تاریخی مناطق چند فرهنگی ایران که متشکل از اقوام مختلف ایرانی است، پژوهش حاضر درصدد هنجاریابی پرسشنامه محقق‌ساخته فرهنگ‌پذیری است و به دنبال پاسخگویی به دو سؤال است. نخست اینکه آیا این پرسشنامه از پایایی لازم جهت اجرا در مناطق چند فرهنگی ایران برخوردار است؟ و دوم، آیا عامل‌هایی که در نظر گرفته شد، واقعاً واریانس‌های متغیرهای مشاهده را مطابق با الگوی تعیین شده تبیین می‌کنند؟

پیشینه پژوهش

پژوهش‌های متعددی به اهمیت متغیر فرهنگ‌پذیری پرداخته و ابزارهای مختلفی جهت سنجش این متغیر اعتباریابی نموده‌اند که به بررسی چند نمونه از آن‌ها پرداخته می‌شود. Allameh (2014)، در رساله دکتری خود به هنجاریابی مقیاس فرهنگ‌پذیری آرزما^۱ برای ایرانیان مقیم آمریکا پرداخت. هدف او بررسی پایایی و اعتبار یک معیار فرهنگ‌پذیری بود که در ابتدا برای آمریکایی‌های مکزیکی ایجاد شد و برای آمریکایی‌های ایرانی تطبیق داده شد. وی در این پژوهش با ایجاد معیار فرهنگ‌پذیری چندبعدی به بررسی عوامل زبان و ترجیحات فرهنگی و هویت قومی روی یک گروه نمونه از دانشجویان کالیفرنایی پرداخت و در نهایت به مقیاس دارای شاخص‌های معتبر و پایا رسید.

Unger و همکاران (2002) در پژوهش خود بنام «مقیاس فرهنگ‌پذیری آهی‌مسا: معیار جدیدی از فرهنگ‌پذیری برای نوجوانان در یک جامعه چندفرهنگی»، معتقدند، فرهنگ‌پذیری با رفتارهای مخاطره‌آمیز سلامت نوجوانان مرتبط است. آن‌ها دلیل ایجاد این مقیاس را نامناسب بودن و همکاران مقیاس‌های دیگر به خاطر طولانی و فقط مبتنی بر زبان بودن برای نظرسنجی نوجوانان ذکر کردند. آن‌گر و همکاران در هنجاریابی این مقیاس به هشت گویه رسیدند که توصیف‌کننده: نزدیک‌ترین دوستان - موسیقی موردعلاقه - فیلم موردعلاقه - اوقات فراغت - نوع غذا - شیوه تفکر و شیوه انجام کار است.

Marin و همکاران (1987)، در اعتباریابی مقیاس ۱۲ گویه‌ای به سه عامل زبان، رسانه و روابط اجتماعی، قومیتی رسیدند که گویه‌های آن توصیف‌کننده ترجیح نوع زبان برای خواندن و نوشتن، تکلم به آن در خانه و زبانی که هرکسی با آن فکر می‌کند و در کودکی با آن تکلم می‌کرد، ترجیح نوع فیلم و موسیقی به لحاظ زبان، ترجیح نوع مراسم یا میهمانی‌ها به لحاظ زبان شرکت‌کنندگان و درنهایت انتخاب دوست برای خود و خواهر و برادر کوچک‌تر بود.

حمیدی و باقری (2020)، در پژوهش خود برای ارزیابی میزان فرهنگ‌پذیری دانش‌آموزان دوزبانه ایرانی از نسخه ترجمه‌شده مارین استفاده کردند و به پایایی مطلوب رسیدند.

Wright و همکاران (2013)، معتقدند فرهنگ نحوه درک مردم از بیماری و مرگ را شکل می‌دهد. آن‌ها مقیاسی را اعتباریابی نمودند که با دو عامل زبان و هویت فرهنگی و به‌وسیله ۱۹ گویه توصیف‌کننده نوع زبان مورد استفاده، ترجیح زبان برای خواندن روزنامه و کتاب و نوشتن، فکر کردن و همچنین ترجیح زبان در موسیقی، فیلم و برنامه‌های تلویزیونی، خاستگاه اصلی پدر، مادر و دوران کودکی خود فرد و دوستانش و درنهایت گویه‌ای برای انتخاب محل دفن بود. در این تحقیق آن‌ها به یک نتیجه مهم دست یافتند: اینکه فرهنگ‌پذیری به‌عنوان یک سازه بیش از شناخت تفاوت‌های زبانی و شایستگی فرهنگی به چیزی بیش از مهارت دوزبانه نیاز دارد.

Bai (2015) در پژوهش خود در مورد هنجاریابی مقیاسی برای بررسی استرس فرهنگ‌پذیری دانشجویان چینی در آمریکا، به پنج جنبه موردبررسی مقیاس اشاره می‌کند

که شامل، نارسایی زبان، انزوای اجتماعی، تبعیض ادراک‌شده، فشار تحصیلی و احساس گناه نسبت به خانواده است.

روش

این پژوهش از حیث هدف و جهت‌گیری پژوهش کاربردی است و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها، توصیفی و از نوع همبستگی با هدف ساخت و اعتباریابی ابزار است. جامعه آماری شامل دانش‌آموزان دختر دو زبانه پایه‌های دهم و یازدهم در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ در شهر ارومیه بودند که تعداد آن‌ها ۷۹۲۵ دانش‌آموز بود. با توجه به پیشنهاد Tabachnick and Fidell (2013) که اذعان می‌دارند «حداقل ۳۰۰ مورد برای تحلیل عاملی کافی است»، ۳۰۰ دانش‌آموز با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای سه مرحله‌ای انتخاب شدند و پرسشنامه فرهنگ‌پذیری را تکمیل نمودند. به این ترتیب که ابتدا یکی از دو ناحیه آموزش و پرورش شهر ارومیه انتخاب شد، بعد تعداد ۷ دبیرستان از این ناحیه در مناطق مختلف شهر انتخاب شد و در مرحله آخر در هر دبیرستان دو کلاس انتخاب شد و در این کلاس‌ها پرسشنامه‌های فرهنگ‌پذیری توزیع شد و دانش‌آموزان آن‌ها را تکمیل کردند. معیار ورود به این پژوهش عبارت بود از: عدم سابقه ترک تحصیل، نداشتن سابقه اختلالات جسمانی-روانی، جنسیت: دختر، پایه تحصیلی: دهم و یازدهم.

معیار خروج: تکمیل نکردن پرسشنامه‌ها

پرسشنامه فرهنگ‌پذیری حاضر بر اساس اهداف پژوهش و مبتنی بر فرهنگ‌پذیری دوبعدی با توجه به ساختار فرهنگی ایران و گویه‌های مشابه در سایر پرسشنامه‌ها طراحی و ساخته شد. این پرسشنامه شامل ۱۵ گویه است که با دو مؤلفه زبان و هویت فرهنگی توصیف می‌شوند. سطح اندازه‌گیری پرسشنامه فاصله‌ای و سؤالات به صورت پنج گزینه‌ای بر اساس طیف لیکرت (فقط ترکی / کردی، ترکی / کردی بیشتر از فارسی، ترکی / کردی و فارسی به یک اندازه، فارسی بیشتر از ترکی / کردی، فقط فارسی) طراحی شدند. دامنه نمرات بین ۱ تا ۵ هستند. نمره بالاتر نشان‌دهنده سطوح بالاتر فرهنگ‌پذیری است و برعکس. نمره متوسط نشان می‌دهد که فرد دوزبانه است.

گویه‌های پرسشنامه به ترتیب عبارت‌اند از:

۱. بیشتر به چه زبانی صحبت می‌کنید؟
۲. اکثر دوستان شما به چه زبانی صحبت می‌کنند؟

۳. برای خواندن (روزنامه‌ها، کتاب‌ها و مجلات)، با چه زبانی راحت‌تر هستید؟
۴. برای نوشتن با چه زبانی راحت‌تر هستید؟
۵. شما اغلب اوقات با چه زبانی فکر می‌کنید؟
۶. به‌طور کلی در خانه به چه زبانی صحبت می‌کنید؟
۷. به‌طور کلی دیدن و گوش دادن به فیلم‌ها و برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی را با چه زبانی ترجیح می‌دهید؟
۸. موسیقی که بیشتر گوش می‌دهید، فقط فارسی است یا فقط غیرفارسی است؟
۹. برنامه‌های تلویزیونی که ترجیح می‌دهید بیشتر تماشا کنید، فقط فارسی هستند یا فقط غیرفارسی؟
۱۰. نزدیک‌ترین دوستان شما .... هستند.
۱۱. ترجیح می‌دهید به مجالس/مهمانی‌های اجتماعی بروید که در آن .... حضور دارند.
۱۲. افرادی که از آن‌ها دیدن می‌کنید یا از شما دیدن می‌کنند .... هستند.
۱۳. اگر شما بتوانید دوستان خواهر/ برادر یا پسر/ دختر کوچک‌تر خود را انتخاب کنید، آن‌ها عبارت خواهند بود از:
  ۱۴. خانواده شما غذاهای محلی یا غیر محلی می‌پزند/می‌خورند؟
  ۱۵. چگونه خود را توصیف می‌کنید؟

برای تهیه پرسشنامه ابتدا ادبیات فرهنگ‌پذیری مرور شد سپس بر اساس پیشینه گویه‌های پرسشنامه‌های معرفی شده در پیشینه ترجمه شد و از بین آن‌ها ۱۵ گویه مربوط به زبان و هویت فرهنگی انتخاب شد و از حیث روایی صوری به تأیید اساتید خبره رسید. جهت بررسی شاخص روایی محتوا از روش والتز و باسل^۱ استفاده می‌شود بدین صورت که متخصصان هر گویه را از نظر مربوط بودن، واضح بودن و ساده بودن هر گویه را بر اساس یک طیف لیکرت ۴ قسمتی مشخص می‌کنند. حداقل مقدار برای شاخص CVI برابر با ۰/۷۹ است. در گام بعد به صورت اولیه روی تعداد ۳۰ دانش‌آموز اجرا شد و پایایی همسانی درونی ۰/۸۸ گزارش شد که بیشتر از حداقل پایایی یعنی ۰/۷۰ بود. در نهایت پس از اجرای پرسشنامه روی گروه هدف و بعد از جمع‌آوری داده‌ها، به جهت پی بردن به الگوهای پنهان و بررسی همپوشانی آن‌ها تحلیل عاملی اکتشافی^۲ در نرم‌افزار SPSS انجام شد. از آنجایی که انجام تحلیل عاملی

---

1. Waltz & Bausell
2. Exploratory Factor Analysis

اکتشافی نیاز به حجم نمونه بالا دارد، برای اطمینان از کافی بودن حجم نمونه آزمون کفایت نمونه‌برداری^۱ (KMO) انجام شد و همچنین آزمون کرویت بارتلت^۲ برای اطمینان از صفر نبودن همبستگی بین گویه‌ها انجام شد. پس از انجام تحلیل عاملی اکتشافی و مشخص شدن عوامل، نیاز بود بررسی شود که آیا تعداد عامل‌ها و بارهای متغیرهایی که روی این عامل‌ها اندازه‌گیری شده‌اند با آنچه بر اساس تئوری و مدل نظری انتظار می‌رفت انطباق دارد. به این منظور در مرحله بعد عامل‌های فوق با تحلیل عاملی تأییدی در نرم‌افزار AMOS مورد بررسی قرار گرفتند و شاخص‌های برازش مدل مطلوب گزارش شدند.

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی حاکی از پاسخگویی ۲۹۸ دانش‌آموز دختر پایه‌های دهم (۱۴۷ نفر) و یازدهم (۱۵۱ نفر) از ۷ دبیرستان در شهر ارومیه بود؛ که در جدول زیر آمده است.

جدول ۱. اطلاعات توصیفی متغیر فرهنگ‌پذیری

تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
۲۹۸	۱۵	۷۵	۴۹/۳۲	۱۱/۶۶	۰/۱۶	-۰/۷۰

با توجه به نتایج جدول شماره ۱ مشاهده می‌شود که ۲۹۸ دانش‌آموز پرسشنامه فرهنگ‌پذیری را تکمیل نمودند. میانگین و انحراف معیار فرهنگ‌پذیری به ترتیب برابر با ۴۹/۳۲ و ۱۱/۶۶ است؛ همچنین مقدار کجی و کشیدگی آن در دامنه ۲- و ۲ قرار دارد که نشانگر آن است داده‌های پژوهش از توزیع نرمال برخوردار است و می‌توان از آزمون‌های آماری پارامتریک برای تجزیه و تحلیل آماری استفاده کرد. برای بررسی پیش‌فرض‌های اجرای تحلیل عاملی اکتشافی، بنا بر جدول زیر آزمون KMO و آزمون بارتلت انجام شد.

جدول ۲. آزمون‌های KMO و بارتلت

KMO		۰/۹۰
۱۷۳۵/۱۸	خی دو تقریبی	
۱۰۵	درجه آزادی	
۰/۰۰۰	معناداری	

1. Kaiser-Meyer-Olkin Measure of sampling adequacy

2. Bartlett's Test of Sphericity

جدول فوق، نشان می‌دهد که مقدار KMO برابر با ۰/۹۰ گزارش شده است؛ با توجه به اینکه این مقدار از ۰/۷۰ بالاتر گزارش شده است، نشانگر کفایت نمونه است. همچنین آزمون بارتلت نیز در سطح ۰/۰۰۰ معنادار گزارش شده است که بیانگر عدم همبستگی صفر بین گویه‌ها است. در ادامه تحلیل عاملی با استفاده از چرخش واریماکس، ۲ عامل که دارای مقادیر ویژه بالاتر از ۱ بود به دست آمد. جدول زیر، واریانس عوامل استخراج‌شده را نشان می‌دهد.

جدول ۳. میانگین واریانس عوامل استخراج‌شده

عامل‌ها	مقدار ویژه اولیه		مجدورات عوامل استخراج‌شده پس از چرخش	
	درصد واریانس کل	درصد واریانس جمع‌عی	درصد واریانس کل	درصد واریانس جمع‌عی
۱	۵/۸۶	۳۹/۱۱	۴/۸۶	۳۲/۴۱
۲	۱/۸۷	۱۲/۴۹	۲/۸۷	۵۱/۶۱

جدول میانگین عوامل استخراج‌شده AVE^۱ نشان می‌دهد که ۲ عامل دارای ارزش بیشتر از ۱ هستند. عامل اول با مقدار ویژه ۴/۸۶ به‌تنهایی توانست ۳۲/۴۱ درصد از کل واریانس پرسشنامه را تبیین کند و عامل دوم نیز با مقدار ویژه ۲/۸۷ توانست ۱۹/۴۴ درصد از واریانس کل را پیش‌بینی نماید؛ بدین ترتیب ۲ عامل استخراج‌شده توانستند ۵۱/۶۱ درصد از واریانس پرسشنامه فرهنگ پذیری را تبیین کنند. AVE میزان همبستگی یک‌سازه با شاخص‌های خود را نشان می‌دهد که هرچه این همبستگی بیشتر باشد، برازش نیز بیشتر است.

جدول ۳. ماتریس چرخش یافته

گویه‌ها	عامل‌ها
۱	۰/۷۶
۲	۰/۵۳
۳	-
۴	۰/۷۷
۵	۰/۶۵
۶	۰/۸۱

1. Average Variance Extracted

عامل‌ها	گویه‌ها
۰/۷۷	۷
۰/۶۲	۸
۰/۶۳	۹
-	۱۰
-	۱۱
-	۱۲
-	۱۳
-	۱۴
-	۱۵

جدول فوق نشان می‌دهد که گویه‌های ۱، ۲، ۵، ۶، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵ عامل اول را تشکیل می‌دهند و گویه‌های ۳، ۴، ۷، ۸، ۹ عامل دوم را تشکیل می‌دهند

جدول ۴. همبستگی هر گویه با نمره کل

با نمره کل	گویه
۰/۶۹**	گویه ۱
۰/۵۳**	گویه ۲
۰/۴۲**	گویه ۳
۰/۴۹**	گویه ۴
۰/۸۳**	گویه ۵
۰/۷۱**	گویه ۶
۰/۵۹**	گویه ۷
۰/۴۸**	گویه ۸
۰/۵۴**	گویه ۹
۰/۶۶**	گویه ۱۰
۰/۶۸**	گویه ۱۱
۰/۶۷**	گویه ۱۲
۰/۶۷**	گویه ۱۳
۰/۵۶**	گویه ۱۴
۰/۷۵**	گویه ۱۵

** $P < 0.01$

جدول فوق نشان می‌دهد که همبستگی هر گویه با نمره کل بین ۰/۴۲ و ۰/۷۵ است. همچنین به‌منظور بررسی روایی سازه پرسشنامه فرهنگ پذیری با استفاده از نرم‌افزار ایموس و روش تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از برآورد حداکثر درست‌نمایی^۱ (MLE) استفاده شد و نتایج در جدول زیر گزارش شده است.

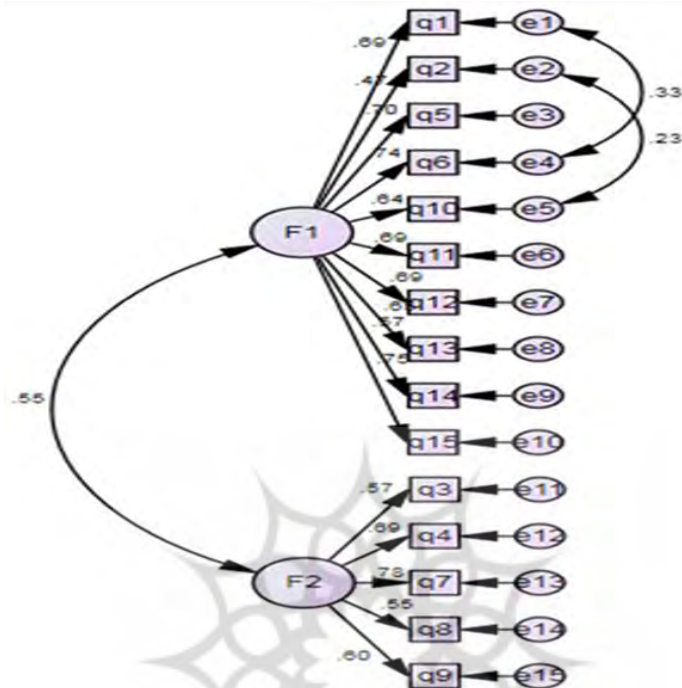
جدول ۵. نتایج تحلیل عاملی تأییدی

معناداری	بار عاملی	گویه
P<۰/۰۱	۰/۶۹	۱
P<۰/۰۱	۰/۴۷	۲
P<۰/۰۱	۰/۵۷	۳
P<۰/۰۱	۰/۶۸	۴
P<۰/۰۱	۰/۷۰	۵
P<۰/۰۱	۰/۷۳	۶
P<۰/۰۱	۰/۷۷	۷
P<۰/۰۱	۰/۵۴	۸
P<۰/۰۱	۰/۵۹	۹
P<۰/۰۱	۰/۶۴	۱۰
P<۰/۰۱	۰/۶۹	۱۱
P<۰/۰۱	۰/۶۹	۱۲
P<۰/۰۱	۰/۶۵	۱۳
P<۰/۰۱	۰/۵۷	۱۴
P<۰/۰۱	۰/۷۵	۱۵

جدول ۵ مقدار بارهای عاملی گویه‌های پژوهش را نشان می‌دهد که بین ۰/۴۷ و ۰/۷۵ گزارش شده‌اند و همگی در سطح ۰/۰۱ معنادار هستند (P<۰/۰۱). مدل پژوهش در شکل زیر، قابل مشاهده است.

1. Maximum likelihood estimation

شکل ۱. مدل نهایی پرسشنامه فرهنگ‌پذیری

شکل ۱ نشان می‌دهد که میزان بارهای عاملی گویه‌های مقیاس فرهنگ‌پذیری بین ۰/۴۷ و ۰/۷۵ هستند.

جدول ۶. شاخص‌های برازش مدل

RMSEA	IFI	TLI	CFI	GFI	X ² /df	P-Value	df	X ²
۰/۰۵	۰/۹۵	۰/۹۴	۰/۹۵	۰/۹۲	۱/۹۴	۰/۰۰	۸۷	۱۶۸/۹۱

جدول فوق نشان می‌دهد که شاخص X^2/df مقدار آن ۱/۹۴ به دست آمده و با توجه به اینکه کمتر از ۵ شده است، نشانگر برازش مطلوب مدل است و ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) نیز برابر با ۰/۰۵ شده است و از ۰/۰۸ کوچک‌تر است و بر برازش خوب مدل دلالت دارد. همچنین شاخص نیکویی برازش (GFI) و شاخص برازش تطبیقی (CFI) بالاتر از ۰/۹۰ گزارش شده‌اند و بیانگر برازش مطلوب هستند. شاخص توکر لوییس (TLI) و شاخص برازش فزاینده (IFI) نیز بالاتر از ۰/۹۰ محاسبه شده است و

نشانه‌گر برآزش مطلوب هستند؛ بنابراین ساختار دو عاملی پرسشنامه فرهنگ پذیری مورد تأیید قرار می‌گیرد.

جدول ۷. نتایج پایایی

نمره کل	فرهنگ پذیری	۰/۸۹
مؤلفه‌ها	عامل اول	۰/۸۸
	عامل دوم	۰/۷۶

جدول فوق نشان می‌دهد که پایایی محاسبه‌شده با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل پرسشنامه فرهنگ پذیری و عامل‌های اول و دوم به ترتیب برابر با ۰/۸۹، ۰/۸۸ و ۰/۷۶ محاسبه شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به موقعیت چند فرهنگی بسیاری از شهرهای کشور ما و اینکه اقوام مختلف با فرهنگ‌های مختلف همه ایرانی هستند و در نهادهای اجتماعی از جمله مدارس به زبان فارسی صحبت می‌شود، استفاده از پرسشنامه فرهنگ‌پذیری که روایی و پایایی آن بین دانش‌آموزان ایرانی سنجیده شده باشد و میزان فرهنگ‌پذیری آن‌ها با توجه به پذیرش زبان فارسی ارزیابی شده باشد بیشتر می‌تواند کاربرد داشته باشد؛ بنابراین این پژوهش با هدف ساخت، عامل‌یابی و بررسی پایایی و روایی پرسشنامه فرهنگ‌پذیری روی یک نمونه ۳۰۰ نفری از دختران دانش‌آموز ایرانی انجام شد. این پرسشنامه شامل ۱۵ گویه است که عوامل هویت فرهنگی و زبان را می‌سنجد که عبارت‌اند از نوع زبان برای برقراری ارتباط با خانواده و دوستان، ترجیحات مربوط به انتخاب دوست برای خود و نزدیک‌ترین اقوام و شرکت در مراسم‌های خانوادگی، نوع غذا، موسیقی و فیلم. امتیازدهی آیتم‌ها بر اساس طیف لیکرت از ۱ تا ۵ است به این ترتیب که امتیاز ۱ به «فقط ترکی یا کردی»، امتیاز ۲ به «ترکی یا کردی بیشتر از فارسی»، امتیاز ۳ به «ترکی یا کردی یا فارسی به یک اندازه»، امتیاز ۴ به «فارسی بیشتر از ترکی یا کردی» و در نهایت امتیاز ۵ به «فقط فارسی» تعلق گرفت.

بنا بر یافته‌ها تعداد ۲۹۸ دانش‌آموز دختر پایه‌های دهم و یازدهم ساکن شهر ارومیه، پرسشنامه فرهنگ‌پذیری را تکمیل کردند. بر اساس یافته‌های پژوهش گویه‌های موردنظر با هریک از عوامل هویت فرهنگی و زبان رابطه دارند و این عوامل را توصیف می‌کنند و

در نهایت این عوامل توصیف‌کننده میزان فرهنگ‌پذیری افراد هستند چون بنا بر Berry (2019)، در فرآیند فرهنگ‌پذیری تغییرات در سطح فردی به هویت، ارزش‌ها، طرز نگرش و رفتار منجر می‌شود.

عامل اول تحت عنوان «هویت فرهنگی» نام‌گذاری شد. گویه‌های ۱، ۲، ۵، ۶، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵ عامل هویت فرهنگی را توصیف می‌کنند که ابزارهای شناسایی هویت فرهنگی هستند و دربرگیرنده معانی نمادین فرهنگی می‌باشند که افراد برای برقراری ارتباط خود و دنیای اطراف خود از آن‌ها بهره می‌گیرند (Banks, 2019) و به‌وسیله آن‌ها در نهایت به پرسش «من کیستم» و «متعلق به چه گروهی هستم» (Berry, 2010)، پاسخ می‌دهند. عامل هویت فرهنگی با گویه‌هایی همبسته است که دربرگیرنده مضامین تعلق به فرهنگی خاص است. از حوزه‌های پرکاربرد برای بررسی میزان فرهنگ‌پذیری بعد از استفاده از زبان، روابط اجتماعی و عادات و وابستگی در زندگی روزمره (مانند عادات غذایی، موسیقی، تلویزیون و استفاده از رسانه)، سنت‌ها و باورهای فرهنگی است (Sam & Berry, 2006). انتخاب نوع دوستان به لحاظ زبان و همچنین شبکه دوستان به لحاظ افزایش یادگیری مهارت‌های اجتماعی (Sam & Berry, 2006)، در جامعه چند فرهنگی اهمیت می‌یابد. گویه‌های توصیف‌کننده انتخاب نوع مراسم‌ها و میهمانی‌ها، از این نظر که افراد بدون هرگونه اجبار و با تمایل خویش در این موقعیت‌ها حضور می‌یابند و جای خود را در بین آن‌ها پیدا می‌کنند، می‌توانند نشانگر میزان فرهنگ‌پذیری باشند.

انتخاب زبان برای توصیف خود و زبانی که با آن فکر می‌کنند، در وجود رابطه بین زبان و تفکر تبیین می‌شود که در تحقیقات مختلف بیان شده است. به‌طوری که بیان می‌شود هرکسی با زبان موردنظر خود فکر می‌کند. باطنی (۱۳۹۴) در مورد ارتباط تفکر و زبان معتقد است، چه زبان و تفکر با هم مرتبط باشند یا نه تنها از راه زبان می‌توانیم اندیشه‌های خود را به دیگران منتقل کنیم. گویه «شما اغلب با چه زبانی فکر می‌کنید» به نوع احساسی که فرد با آن زبان دارد، اشاره می‌کند. تعیین رابطه میان زبان و تفکر، به جریان تولید زبان و ادراک آن می‌انجامد که بر فرآیندهای ذهنی تکیه دارد (نژادمحمد، ۱۳۹۶). Chomsky (2006) زبان را از ویژگی‌های متمایز ذهن انسان می‌داند که بر تمام مراحل زندگی و در ارتباطات اجتماعی وی نقش فعال دارد. در واقع ویژگی‌های ذاتی زبان، آنچه در محیط پیرامون رخ می‌دهد، در ذهن انسان مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد و به مفاهیم تبدیل می‌شود. انسان‌ها

به‌طور منحصربه‌فرد این مفاهیم را درونی می‌کنند و از آن خود می‌دانند تا تفسیری از وقایع زندگی داشته باشند. در همین ارتباط و Vladimirovich (2021)، در پژوهش خود از جمع‌بندی فرضیه‌های مربوط به واقعیات زبان نتیجه می‌گیرد که اگر هر زبانی واقعیت را به‌گونه‌ای منعکس کند که ذاتی آن است، در نتیجه، زبان‌ها در تصاویر زبانی خود از جهان متفاوت هستند؛ بنابراین انتخاب زبان یک فرهنگ برای فکر کردن نشان‌دهنده میزان ارتباطی است که فرد توانسته با آن فرهنگ ایجاد کند و تبیین‌کننده بینشی است که افراد در اثر تماس‌های بین فرهنگی کسب می‌کنند. Crain (2015) در مورد نظریه ویگوتسکی^۱ در زمینه ابزارهای روان‌شناختی به گفتار اشاره می‌کند که از اساسی‌ترین کارکردهای آن قدرت بخشیدن به انسان است تا با گفتار به گذشته فکر کند و برای آینده برنامه‌ریزی کند. در ادامه می‌گوید گفتار تفکر فردی را تسهیل می‌کند. ارتباط عامل هویت فرهنگی با فرهنگ‌پذیری در تحقیقات Wright و همکاران (2013)، Unger و همکاران (2002)، نیز تأیید می‌شود. عامل دوم تحت عنوان «زبان» نام‌گذاری شد. گویه‌های ۳، ۴، ۷، ۸، ۹ این عامل را توصیف می‌کنند. زبان در کنار مذهب، ارزش‌ها، طرز فکر، تحصیلات، قوانین و... از ویژگی‌های بارز یک فرهنگ است. زبان به کلمات محدود نمی‌شود، بنا بر Baker (2011) زبان خیلی بیشتر از کلمات است... ارتباط است با کسی که هستی... اینکه از کجا آمده‌ای... و با چه کسی مرتبط هستی. برای تجلی فرهنگ یک جامعه نیاز به ساز و کار زبان است و تمام مرزهای فرهنگی جامعه با واژه‌ها و معانی زبانی احاطه می‌شود، Vladimirovich (2021). افراد با فرهنگ‌های مختلف انواع مختلف جملات را که تجلی ساختار ژرف زبان است برای برقراری ارتباط استفاده می‌کنند که در نوع خود منحصربه‌فرد است و ویژگی‌های فرهنگی آن‌ها را دربر دارد (Chomsky, 2006). گویه ۳ «برای خواندن (روزنامه‌ها، کتاب‌ها و مجلات)، با چه زبانی راحت‌تر هستید» و گویه ۴ «برای نوشتن با چه زبانی راحت‌تر هستید»، به مهارت خواندن و نوشتن می‌پردازند که تنها رمزگشایی نشانه‌ها نیست بلکه منظور درک واژه‌ها است. گویه‌های ۷، ۸ و ۹ از شرکت‌کنندگان می‌خواهد به زبانی که ترجیح می‌دهند با آن فیلم و دیگر برنامه‌های تلویزیونی را ببینند و موسیقی گوش دهند امتیاز دهند. به این ترتیب درک نکات موردنظر به وجود آورندگان محصولات هنری از جمله موسیقی و فیلم تنها با ابزار ارتباطی زبان میسر می‌شود (علومی، ۱۳۹۸). زبان به‌عنوان یک ابزار ارتباطی برای انتقال ویژگی‌های فرهنگی در فیلم‌ها و موسیقی اقوام نقش کلیدی خود را ایفا می‌کند.

1. Vygotsky

ارتباط عامل زبان با فرهنگ‌پذیری در تحقیقات حمیدی و باقری (2021)، Allameh (2014)، Cuèllar و همکاران (1980) و Marin و همکاران (1987)، تأیید شد.

بر اساس نتایج تحقیق حاضر، در پاسخ به پرسش نخست مبنی بر پایا بودن مقیاس محقق ساخته فرهنگ‌پذیری، یافته‌ها حاکی از پایایی محاسبه‌شده با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل پرسشنامه فرهنگ‌پذیری و عامل‌های اول و دوم به ترتیب برابر با ۰/۸۹، ۰/۸۸ و ۰/۷۶ محاسبه‌شده است؛ بنابراین میزان پایایی که از ۰/۷۰ بالاتر است پس می‌توان گفت این پرسشنامه از پایایی مطلوب برخوردار است. در پاسخ به پرسش دوم مبنی بر تأیید عامل‌ها، مجذورات عوامل استخراج‌شده پس از چرخش نشان داد ۲ عامل دارای ارزش بیشتر از ۱ بودند. عامل اول با مقدار ویژه ۴/۸۶ به‌تنهایی توانست ۳۲/۴۱ درصد از کل واریانس پرسشنامه را تبیین کند و عامل دوم نیز با مقدار ویژه ۲/۸۷ توانست ۱۹/۴۴ درصد از واریانس کل را پیش‌بینی نماید و شاخص‌های برازش در سطح مطلوب قرار دارند بدین ترتیب ۲ عامل استخراج‌شده توانستند ۵۱/۶۱ درصد از واریانس پرسشنامه فرهنگ‌پذیری را تبیین کنند به‌طورکلی طبق یافته‌های به‌دست‌آمده در این پژوهش می‌توان گفت پرسشنامه محقق ساخته فرهنگ‌پذیری از پایایی و روایی قابل‌قبولی برخوردار است و پژوهشگران می‌توانند از آن به‌عنوان ابزاری معتبر و پایا برای سنجش میزان فرهنگ‌پذیری مناطق چند فرهنگی ایران استفاده کنند. بر اساس نتایج تحقیق حاضر مقیاس محقق ساخته فرهنگ‌پذیری مناسب موقعیت‌های چندفرهنگی شهرهای ایران با اهداف پژوهشی است و می‌تواند دانش‌آموزانی که از فرهنگ‌پذیری پایین‌تری برخوردارند تشخیص دهد تا اقدامات روان‌شناختی و تربیتی مناسب برای آن‌ها اتخاذ شود و درنهایت سازگاری تحصیلی آن‌ها بهبود پیدا کند.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع بین نویسندگان وجود ندارد.

سپاسگزاری

از حامیان این پژوهش که عبارت‌اند از کارکنان آموزش و پرورش کل و ناحیه یک شهر ارومیه و مدیران و مشاوران دبیرستان‌های دخترانه که امکان اجرای پرسشنامه را به وجود

آوردند و به‌ویژه دانش‌آموزان پایه‌های دهم و یازدهم این دبیرستان‌ها که صمیمانه در این پژوهش شرکت نمودند و پرسشنامه را تکمیل نمودند عرض تقدیر و تشکر دارم.

منابع

- باطنی، محمدرضا. (۱۳۹۴). *چهارگفتار درباره زبان*. تهران: آگاه.
- صادقی، علیرضا و نجفی، حسن. (۲۰۱۷). تدوین راهبردهای برنامه درسی چندفرهنگی تربیت‌معلم ایران بر اساس تجارب کشورهای استرالیا، کانادا، مالزی و هندوستان. پژوهش در تربیت‌معلم، (۱)۱، ۱۲۷-۱۴۶.
- <https://www.noormags.ir/view/en/articlepage/118105/143>
- علمی، ابراهیم. (۲۰۱۹). جهانی‌شدن، مهاجرت‌های بین‌المللی و زبان‌ها. *فصلنامه سیاست*، (۱)۴۹، ۱۴۷-۱۶۵.
- کرش کلیر، معینی میبیدی، مریم. (۲۰۲۱). بازنگری به مبحث زبان و فرهنگ در آموزش زبان انگلیسی. *پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی*، (۲)۱۱، ۱۵۳-۱۷۳.
- https://jflr.ut.ac.ir/article_82563.html
- مرادی، مریم و رحمانی، مرضیه. (۲۰۱۶). بررسی رابطه متقابل زبان و فرهنگ با استفاده از فرضیه نسبیت زبان‌شناختی. *نقد زبان و ادبیات خارجی*، (۱۶)۱۲، ۲۳۷-۲۵۸.
- https://clls.sbu.ac.ir/article_102713.html
- نژادمحمد، وحید. (۲۰۱۷). دگردیسی ساختار بن‌مایه‌ها و اشتقاقیات ذهنی-اجتماعی پدیده «زبان» در نزد ویگوتسکی و ژان پیاژه. *رخسار زبان*، (۱)۳، ۸۶-۱۰۶.
- <https://www.noormags.ir/view/en/articlepage/102841/89>

References

- Allameh, S. (2014). The reliability and validity of the acculturation rating scale for Mexican Americans adapted to Iranian individuals. Alliant International University
- Banks, J. A., & Banks, C. A. M. (Eds.). (2019). *Multicultural education: Issues and perspectives*. John Wiley & Sons.
- Bai, J. (2016). Development and validation of the Acculturative Stress Scale for Chinese College Students in the United States (ASSCS). *Psychological Assessment*, 28(4), 443.
- Baker, C. (2011). Foundations of bilingual education and bilingualism. *Multilingual matters*.
- Baker, C. (2011). *Foundations of bilingual education and bilingualism*. *Multilingual matters*.
- Berry, J. W. (2019). *Acculturation: A personal journey across cultures*. Cambridge University Press.
- Berry, J. W., & Sam, D. L. (Eds.). (2006). *The Cambridge handbook of acculturation psychology* (pp. 27-42). New York, NY, USA:: Cambridge University Press.
- Chomsky, N. (2006). *Language and mind*. Cambridge University Press.
- Crain, W. (2015). *Theories of development: Concepts and applications*. Routledge.

- Cuèllar, I., Harris, L.C., & Jasso, R. (1980). An acculturation scale for Mexican-American normal and clinical populations. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences*, 2(3), 199-217.
- Gay, G. (2018). *Culturally responsive teaching: Theory, research, and practice*. Teachers college press.
- Guerra, R., Rodrigues, R. B., Aguiar, C., Carmona, M., Alexandre, J., & Lopes, R. C. (2019). School achievement and well-being of immigrant children: The role of acculturation orientations and perceived discrimination. *Journal of school psychology*, 75, 104-118.
- Hamidi, F., & Bagheri, F. (2021). Predicting the Students' Brain Executive Functions Based on Their Acculturation in Multicultural High Schools. *Archives of Neuroscience*, 8(1).
- Makarova, E. (2019). Acculturation and school adjustment of minority students: school and family-related factors. *Intercultural Education*, 30(5), 445-447. <https://doi.org/10.1080/14675986.2019.1643559>
- Marin, G., Sabogal, F., Marin, B. V., Otero-Sabogal, R., & Perez-Stable, E. J. (1987). Development of a short acculturation scale for Hispanics. *Hispanic journal of behavioral sciences*, 9(2), 183-205. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/07399863870092005>
- Razani, J., Burciaga, J., Madore, M., & Wong, J. (2007). Effects of acculturation on tests of attention and information processing in an ethnically diverse group. *Archives of Clinical Neuropsychology*, 22(3), 333-341. doi:10.1016/j.acn.2007.01.008
- Sam, D. L., & Berry, J. W. (Eds.). (2006). *The Cambridge handbook of acculturation psychology*. Cambridge University Press. <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0022022109357030>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics (5 th ed.)*. Boston: Allyn and Bacon.
- Unger, J. B., Gallaher, P., Shakib, S., Ritt-Olson, A., Palmer, P. H., & Johnson, C. A. (2002). The AHIMSA acculturation scale: A new measure of acculturation for adolescents in a multicultural society. *The Journal of Early Adolescence*, 22(3), 225-251. DOI: 10.1177/02731602022003001
- Vladimirovich, P. D. (2021). Concept as a Synthesis of the Elements of Language and Culture. *EPRA International Journal of Multidisciplinary Research*, 7(6), 320-25.
- Wright, A. A., Stieglitz, H., Kupersztoch, Y. M., Paulk, M. E., Kim, Y., Katz, I. T., ... & Prigerson, H. G. (2013). United States acculturation and cancer patients' end-of-life care. *PLoS One*, 8(3), e58663. <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0058663>
- Yoo, C. (2021). Acculturation strategies of multi-cultural family adolescents in South Korea: Marginalization, separation, assimilation, and integration. *International Journal of Intercultural Relations*, 81, 9-19.